

Assen, 8 september 2025
Ons kenmerk: 1002434

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTH INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Stichting Casa Cara
Activiteit : Bomenkap
Locatie : Bosperceel langs de Landweg in Wapse

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf 3 september 2025 tot en met 15 juli 2030.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikelen 8.74k en 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan stichting Casa Cara op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.46, eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoorten heikikker (*Rana arvalis*) en boomkikker (*Hyla Arborea*), waar het gaat om:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van heikikker en boomkikker;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van heikikker en boomkikker.
- artikel 11.54, eerste lid, van het Bal voor de overige beschermde soorten das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), hazelworm (*Anguis fragilis*), ringslang (*Natrix helvetica*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), waar het gaat om:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A voor wat betreft de hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van das, eekhoorn, hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.

- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Flora- en Fauna vergunning Stichting Casa Cara d.d. augustus 2025, door Bosgroep Noord-Oost Nederland (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, zoals beschreven op www.rvo.nl/ecologisch-deskundige (hierna ecologisch deskundige) én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij deze omgevingsvergunning.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.
- 1.12. Binnen twee maanden na het verlenen van deze vergunning dienen alle waarnemingen van soorten, van het nader onderzoek, te worden ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

2. Soort specifieke voorschriften

Das

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de das. De (meest) kwetsbare voortplantingsperiode loopt globaal van december t/m juni. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de das.
- 2.2. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de dassenburcht inclusief de directe omgeving hiervan met een straal van minimaal 20 meter rondom de burcht afgezet te worden.
- 2.3. Dekkinggevende bomen dienen voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecooloog afgelint te worden. Bij voorkeur worden deze niet gekapt, eventueel alleen getopt.
- 2.4. Indien de bomen toch worden getopt, dient dit zorgvuldig te gebeuren. Zware delen mogen niet naar beneden vallen op de burcht.
- 2.5. Binnen een straal van 20 meter van de dassenburcht mag er niet met zwaar materieel gewerkt worden en dienen de werkzaamheden handmatig uitgevoerd te worden.
- 2.6. Indien het nodig is om met klein materieel te werken binnen een straal van 20 meter rond de dassenburcht, dan dient dit te gebeuren in overleg met de ecooloog. Te allen tijde moet de burcht intact blijven, het is aan de ecooloog om in te schatten welk materieel gebruikt kan worden.
- 2.7. De ingangen van de dassenpijpen, dassenburcht en wissels dienen vrijgehouden te worden van materiaal.
- 2.8. Vrijkomend hout mag niet in de nabijheid van de dassenburcht worden opgeslagen.
- 2.9. De werkzaamheden dienen tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden, om verstoring te voorkomen.
- 2.10. Er dienen na de kap strooiselverbetersaars en vruchtdragende bomen geplant te worden om het voedselaanbod te bevorderen voor de das.
- 2.11. In het reeuerend raster dienen op de huidige locatie van de wissels buizen geplaatst te worden conform figuur 3.

Eekhoorn

- 2.12. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de eekhoorn. De (meest) kwetsbare voortplantingsperiode loopt globaal van december tot februari en van mei t/m juni. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de eekhoorn.
- 2.13. Er dient één richting op gewerkt te worden, zodat individuen kunnen vluchten.
- 2.14. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de vergunninghouder vier eekhoornkasten van het type C J Wildlife van Vivara, geschikt voor eekhoorn, in aangrenzende bospercelen aan te bieden op de plekken die staan aangegeven in figuur 3.
- 2.15. De kasten dienen op minimaal 3 meter hoogte geplaatst te worden.
- 2.16. De openingen van de eekhoornkasten dienen geplaatst te worden op noord, oost of zuidelijke richting, om inregenen in de eekhoornkasten te voorkomen.
- 2.17. De nestkasten voor de eekhoorn dienen geplaatst te worden op basis van expert judgement van een ecologisch deskundige.
- 2.18. Bomen die worden geplant dienen te bestaan uit vruchtdragende bomen die ten goede komen aan het voedselaanbod voor de eekhoorn in het gebied.

Heikikker, boomkikker, ringslang, hazelworm, levendbarende hagedis

- 2.19. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de heikikker. De (meest) kwetsbare periodes (voortplantingsperiode) lopen globaal van half februari t/m juli (winterperiode) en van oktober t/m februari. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.20. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de boomkikker. De (meest) kwetsbare periodes (voortplantingsperiode) lopen globaal van april t/m juni (winterperiode) en van oktober t/m april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.21. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de ringslang. De (meest) kwetsbare periodes (voortplantingsperiode) lopen globaal van half februari t/m juli (winterperiode) en van oktober t/m februari. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.22. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de hazelworm. De (meest) kwetsbare periodes (voortplantingsperiode) lopen globaal van mei t/m september (winterperiode) en van oktober t/m april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.23. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de levendbarende hagedis. De (meest) kwetsbare periodes (voortplantingsperiode) lopen globaal van half april t/m half augustus (winterperiode) en van oktober t/m half april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.24. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het terrein gecheckt op aanwezigheid van (beschermde) soorten. De aangetroffen individuen dienen uitgezet te worden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- 2.25. Er wordt bij de werkzaamheden één werkrichting aangehouden richting behouden leefgebied zodat individuen de werklocatie kunnen ontvluchten. De werkzaamheden worden vanaf vaste rijroutes uitgevoerd. Een kaartje van de vaste rijroutes dienen vooraf opgenomen te worden in het ecologisch werkprotocol. Rijbewegingen worden tot een minimum beperkt.
- 2.26. De machines die worden gebruikt bij de werkzaamheden dienen stapvoets te rijden, zodat dieren de kans krijgen om te vluchten.
- 2.27. De werkzaamheden dienen alleen uitgevoerd te worden bij een temperatuur van minimaal 10 graden.
- 2.28. Na of tijdens de werkzaamheden dienen takkenrillen geplaatst te worden in het plangebied conform figuur 3.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een controle plaats te vinden op bomen met holtes en/of loszittende barst. Deze bomen dienen afgelint te worden en behouden te blijven. Daarnaast dienen dekkinggevende bomen daaromheen ook afgelint te worden en behouden te blijven.
- 3.2. Alle takkenrillen, houtstapels en bladerhopen dienen van tevoren afgelint te worden in het plangebied, zodat hierom heen gewerkt wordt en deze blijven behouden.
- 3.3. De boomstobben van de te kappen bomen dienen behouden te blijven.
- 3.4. De werkzaamheden dienen tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden, om verstoring te voorkomen.
- 3.5. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.5.1. bij het natuurvrij maken of de controle op de methode van natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.5.2. bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.5.3. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.5.4. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 3.5.5. bij de start van de werkzaamheden na het natuurvrij maken;
- 3.6. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

5. Stikstof

Het is mogelijk dat er voor deze activiteit op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een natura 2000-activiteit noodzakelijk is. In de Omgevingswet is de bescherming van natura 2000-gebieden vastgelegd. U bent verplicht om voordat u gaat beginnen te inventariseren wat de effecten van de activiteit zijn op de omliggende natura 2000-gebieden door bijvoorbeeld het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Afhankelijk van de uitkomst is mogelijk een aanvullende ecologische toetsing nodig en dient u mogelijk vooraf een omgevingsvergunning bij de provincie aan te vragen. Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,
i.o.

Afschrift aan:

- Stichting Casa Cara (digitaal);
- Bosgroep Noord- Oost Nederland (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl.

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

In april 2025 hebben wij van het Bosgroep Noord-Oost Nederland namens stichting Casa Cara (hierna: vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op de kap van bomen op een perceel langs de Landweg in de gemeente Westerveld (zie figuur 1). De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, eerste lid en onder b en d, van het Bal voor de heikikker *Rana arvalis* en boomkikker (*Hyla Arborea*) en artikel 11.54, eerste lid onder a en b, van het Bal voor de das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), hazelworm (*Anguis fragilis*), ringslang (*Natrix helvetica*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*).

Figuur 1: Plangebied (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 *Habitatrichtlijn*

De heikikker en boomkikker zijn beschermde inheemse zoogdiersoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid van het Bal waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker en boomkikker als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. de voortplantingswateren en de winterverblijfplaatsen. Onder voortplantingsplaatsen wordt het water verstaan (poelen, vennen, sloten, e.d.) waarin de kooractiviteit plaatsvindt, waar eieren worden afgezet en de jongen (larven) opgroeien. Dit water is veelal het gehele jaar door waterhoudend en bezit ondiepe zones die snel kunnen opwarmen.

Winterverblijfplaatsen zijn de plekken waar de heikikker en boomkikkers zich in de winter individueel op het land bevinden, zoals in de grond ingegraven, in muizenholletjes, onder stronken en in dammetjes waar puin aanwezig is.

Naast artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid en onder a en b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de heikikker en de boomkikker gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden. Daarnaast zullen er aanwezige exemplaren in het plangebied worden weggevangen om verplaatst te worden buiten de invloedssfeer.

2.3 *Nationaal beschermde soorten*

De das, eekhoorn, hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage IX van het Bal en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A voor wat betreft de hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantingsplaats of rustplaats van de soort.

Naast artikel 11.54, eerste lid onder b, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.54 eerste lid onder a, van het Bal omdat aanwezige exemplaren van de ringslang, hazelworm en levendbarende hagedis in het plangebied worden weggevangen om verplaatst te worden buiten de invloedssfeer.

2.4 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

De vergunninghouder is voornemens om op een bosperceel aan de Landweg in Wapse bomen te kappen, de bodem te klepelen voor aanplant en een reewerend raster te plaatsen ter bescherming van de aanplant. Bij de kap zullen de boomstobben blijven staan. Het huidige bos in het plangebied bestaat bijna volledig uit (dode) fijnspar en maakt onderdeel uit van het Natura-2000 gebied Drents-Friese Wold. Te midden van het perceel staat een opslag van jonge lijsterbes en Amerikaanse vogelkers. De ondergroei bestaat voornamelijk uit varens, mossen, grassen en algemene kruiden. Ten noordoosten van het bosperceel ligt een heideterrein met meerdere poeltjes. De kap is noodzakelijk om het bos te revitaliseren door bestrijding van de letterzetter en door de nieuwe aanplant gevarieerder bos te ontwikkelen. De voorgenomen werkzaamheden hebben effect op (leefgebied van) beschermde soorten.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

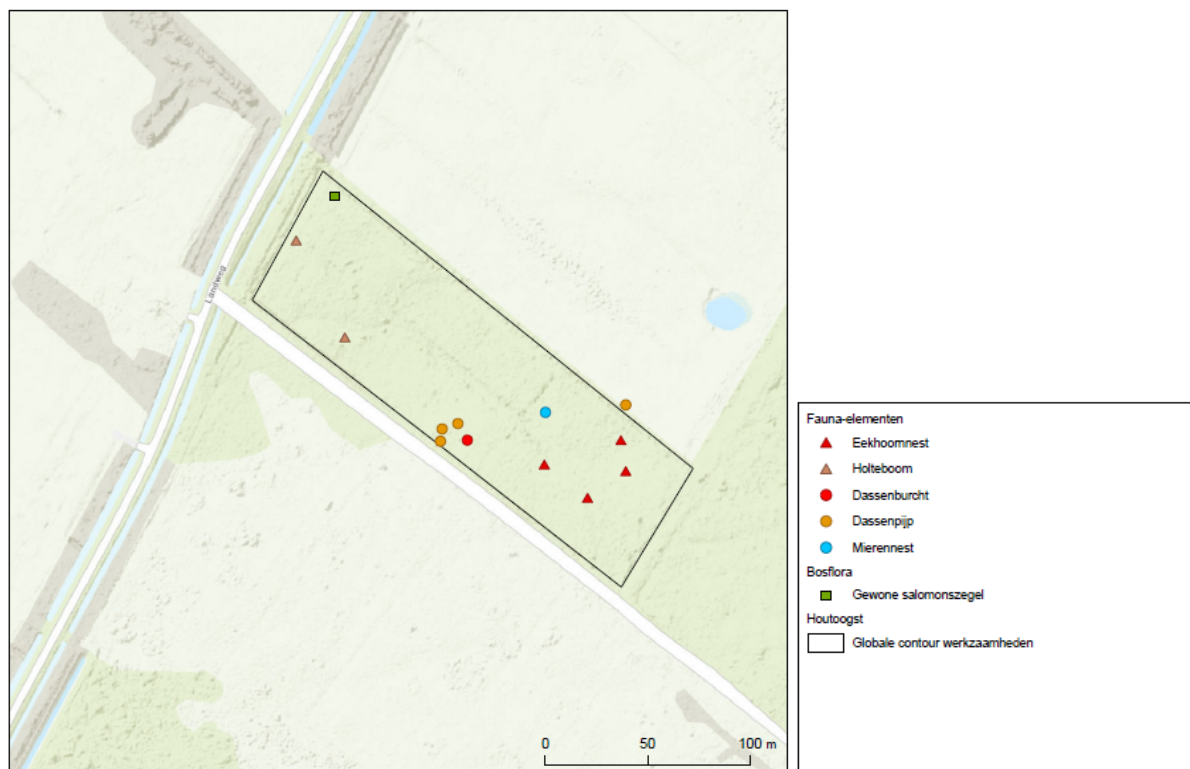
Door Bosgroep Noord-Oost Nederland is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 19 april 2024. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen op vleermuizen, heikikker, boomkikker, das, eekhoorn, hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis niet op voorhand uitgesloten worden. Alle overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan (Ecologische beoordeling Kap en aanplantwerkzaamheden stichting Casa Cara, mei 2024 door Bosgroep Noord-Oost Nederland). Er is geen nader onderzoek uitgevoerd naar de aan- of afwezigheid van deze soorten. Bij het voornemen wordt er daarom vanuit gegaan dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

Op basis van de quickscan zijn de volgende soorten en verblijfplaatsen aanwezig binnen het plangebied:

- Heikikker: In het plangebied is geschikt landbiotoop voor heikikker aanwezig. Ten noorden van het plangebied liggen enkele poelen die geschikt zijn als voortplantingswater voor deze soort.
- Boomkikker: Langs de zuidzijde van het plangebied is geschikt landbiotoop voor boomkikker aanwezig. Er is geen voortplantingsbiotoop van de boomkikker aanwezig binnen het plangebied.
- Das: In het plangebied is een dassenburcht aangetroffen en drie dassenpijpen. Daarnaast is nog één dassenpijp direct naast het plangebied waargenomen (zie figuur 2).
- Eekhoorn: Tijdens het veldbezoek zijn vier nesten van eekhoorn aangetroffen (zie figuur 2).
- Hazelworm, ringslang, levendbarende hagedis: In het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig voor hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis.

Als gevolg van de werkzaamheden gaat er naar verwachting leefgebied inclusief verblijfplaatsen verloren van heikikker, boomkikker, das, eekhoorn, hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis. Om die reden is een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit vereist.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een inventarisatie uitgevoerd naar bomen met holtes/loszittende barst, deze bomen worden niet gekapt. Tevens blijven dekkinggevende bomen rondom de holtebomen behouden, waardoor de werkzaamheden geen effect hebben op mogelijk in de holtes aanwezige soorten. Om die reden wordt er geen vergunning aangevraagd voor vleermuizen.

Figuur 2: Locatie met aangetroffen verblijfplaatsen (bron: Ecologische beoordeling, Bosgroep, mei 2024)

3.2 Permanente compensatie

Das

In het plangebied bevindt zich een dassenburcht en er zijn een aantal losse vluchtpijpen aanwezig. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt 20 meter rondom de dassenburcht afgezet met rood-wit lint, omdat er niet met zwaar materieel gewerkt mag worden binnen een straal van 20 meter van de dassenburcht om verstoring te voorkomen. Mochten er toch werkzaamheden plaatsvinden binnen 20 meter dan worden deze handmatig uitgevoerd en buiten de kwetsbare periode. Dat betekent buiten de voorplantingsperiode (december t/m juni). Wanneer er toch klein materieel ingezet dient te worden gebeurt dit in overleg met de ecooloog. De ingangen van dassenpijpen, dassenburcht en wissels worden vrijgehouden van materiaal. Vrijkomend hout wordt niet in de nabijheid van de dassenburcht opgeslagen. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden tussen zonopkomst en zonsondergang.

De aan te planten bomen bestaan uit verscheidene bomen zoals zomereik, hazelaar, walnoot, tamme kastanje, haagbeuk en wilder peer. In hoofdstuk 5.1 van het Activiteitenplan staan nog meer soorten die worden aangeplant. De boomsoorten die worden aangeplant dragen vruchten, wat ten goede komt aan het voedselaanbod voor de das. Tevens zijn sommige bomen ook strooiselverbetersaars wat ten goede komt aan de bodemfauna en waar de das ook weer van profiteert. Na het aanplanten wordt er een reeherend raster geplaatst. In dit raster komen buizen op de locatie van de huidige wissels (figuur 3). Op deze manier kunnen de dassen het perceel verlaten.

Eekhoorn

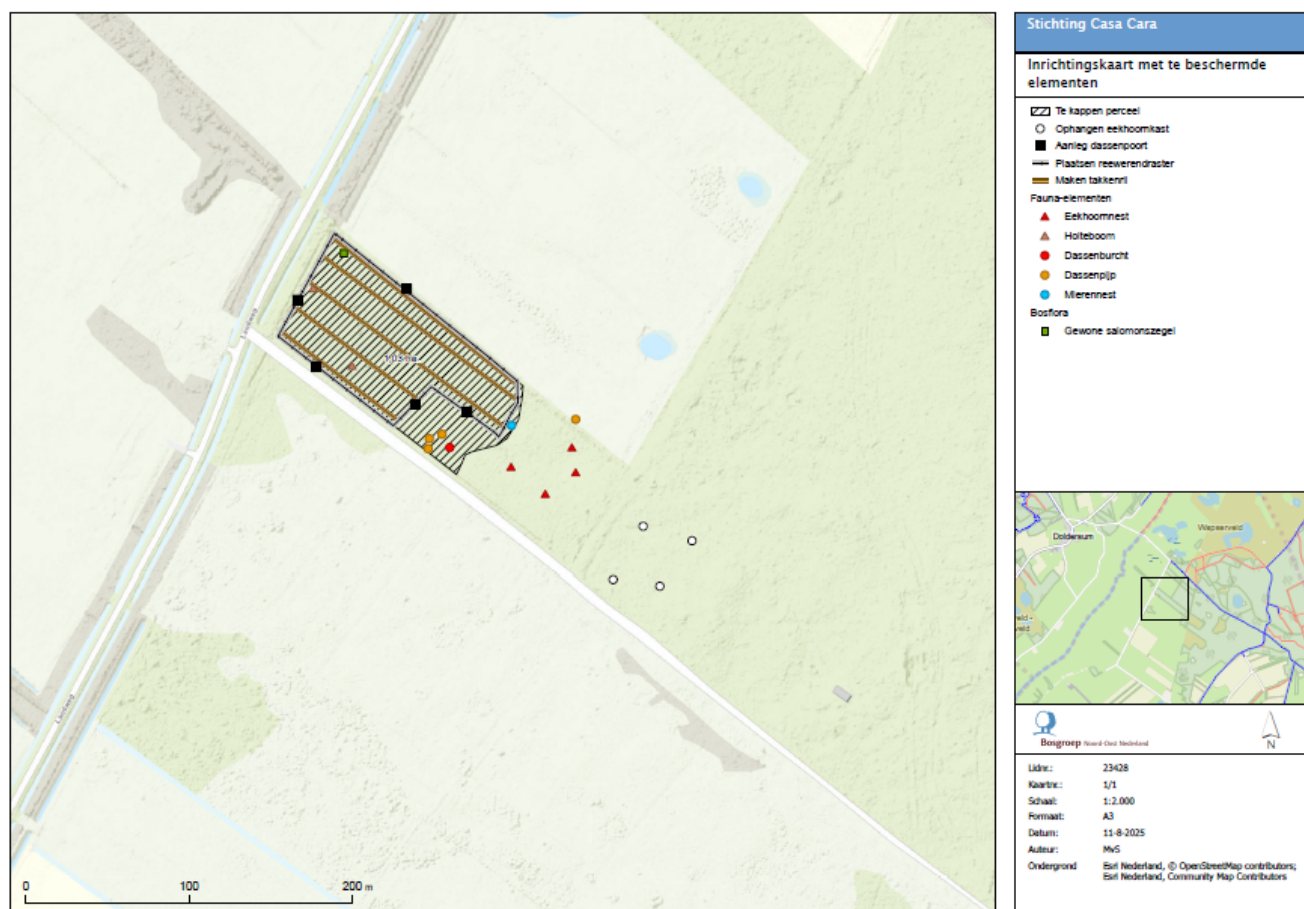
De werkzaamheden zullen buiten de kwetsbare periode van de eekhoorn plaatsvinden. Dat betekent buiten de voorplantingsperiode (december tot februari en mei t/m juni). Verder worden de werkzaamheden overdag uitgevoerd om verstoring te voorkomen. In het plangebied zijn vier eekhoornnesten aangetroffen. Deze gaan verloren door de bomenkap. Hiervoor worden in het

aangrenzend bosperceel vier eekhoornkasten van het type C J Wildlife van Vivara op 3 tot 5 meter hoogte opgehangen (zie figuur 3). De openingen van de kasten worden aan noord-, oost- en zuidzijden geplaatst, zodat tijdens periodes met regen het zo min mogelijk in de kasten inregent. De bomen die worden aangeplant bestaan uit verscheidene soorten zoals tamme kastanje, zomereik en hazelaar (hoofdstuk 5.1 van het Activiteitenplan bevat een uitgebreidere beschrijving van de bomen die worden aangeplant). Deze bomen zijn vruchtdragend wat ten goede zou komen aan het voedselaanbod van de eekhoorn.

Heikikker, boomkikker, ringslang, hazelworm, levendbarende hagedis

De werkzaamheden worden in de minst kwetsbare uitgevoerd, namelijk na de voorplantingsperiode en voor half oktober. Alle takkenrillen, houtstapels of bladerhopen worden van tevoren afgelint, zodat hierom heen gewerkt kan worden en deze blijven behouden.

De werkzaamheden zullen uiteindelijk ten goede komen aan de bovenstaande soorten. Zo zullen er meer open plekken komen, waar de hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang kunnen zonnen en opwarmen. In de huidige situatie zijn er relatief weinig open plekken, vanwege een dicht kronendek. In de nieuwe situatie zou de plantafstand tussen de nieuwe bomen 1 tot 4 meter zijn waardoor er voldoende open zonplekken blijven in de toekomst. Door het klepelen van de bodem zou er meer braamontwikkeling ontstaan, wat bijdraagt aan het landbiotoop van de boomkikker en als leefgebied van andere reptielen. Met het vrijkomende tak- en tophout worden enkele takkenrillen langs het perceel gemaakt die kunnen dienen als verblijfplaats of overwinteringsplaats van de hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang, boomkikker en heikikker.

Figuur 3: inrichting compensatie

3.4 Natuurvrij maken

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het terrein gecheckt op aanwezige (beschermde) soorten. De aangetroffen individuen worden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden gezet. Tijdens de werkzaamheden wordt er één richting op gewerkt richting de behouden verblijfplaatsen en wordt er langs vaste rijroutes gereden. Daarnaast wordt er met de machines stapvoets gereden. De werkzaamheden mogen alleen uitgevoerd bij een temperatuur vanaf 10 graden. Zo hebben individuen de kans om te vluchten. Bomen met holtes of loshangend schors worden niet gekapt en dekking gevende bomen rondom de holtebomen of bomen met loshangend schors worden behouden.

Na de kap wordt de bodem bewerkt. Dit is tevens ook in de actieve periode wanneer de reptielen en amfibieën zich nog niet op de overwinteringsplaatsen bevinden. Door de bodembewerking voorafgaand aan de nieuwe aanplant, wordt het perceel ongeschikt voor reptielen en amfibieën om te overwinteren. De nieuwe aanplant zou in de periode november 2025 tot maart 2026 geplaatst worden en hoeft dus niet meer natuurvrij gemaakt te worden. In de directe omgeving van het plangebied is voldoende alternatief overwinteringsbiotoop aanwezig.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74k en 8.74l van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, genoemd in artikel 8.74l, eerste lid, sub b onder 10 van het Bkl en in het belang van de bescherming van wilde flora en fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats, genoemd in artikel 8.74l, eerste lid, sub b onder 1 van het Bkl. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de bescherming van wilde flora en fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats, genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, sub b onder 1 van het Bkl.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:

“Provincie Drenthe heeft haar natuurambities voor komende jaren vastgelegd in het Programma Natuur. Een belangrijk onderdeel vormen natuurherstelmaatregelen binnen het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De komende tien jaar wordt daarbij specifiek geïnvesteerd in stikstofgevoelige natuur. In het Programma Natuur is ook de ambitie uitgesproken om zorg te dragen voor een goede basiskwaliteit van de natuur, zowel binnen als buiten natuurgebieden. Vanuit deze brede ambitie wil de provincie stimuleren dat ook in particuliere natuurterreinen maatregelen genomen worden om de natuurkwaliteit te verbeteren. In het kader hiervan wordt het perceel gekapt en nieuwe soorten aangeplant om het bos te herstellen en meer klimaatbestendig te maken.

De afgelopen jaren zijn de gevolgen van het veranderende klimaat merkbaar in de Drentse bossen. Stijgende temperaturen en periodes met extreme hitte en langdurige droogte komen steeds vaker voor. Ook de effecten van de verhoogde stikstofdepositie zijn merkbaar door het verzuren en verschralen van de bodems. De afgelopen zomers waren erg droog, in combinatie met aantastingen door diverse insecten is de vitaliteit van veel Drentse bossen afgenomen. Veel van de opstanden zijn als monocultuur aangeplant waardoor ze extreem kwetsbaar zijn voor droogte of ziekten. Hierdoor treedt er vooral in de fijnsparopstanden grote sterfte op waardoor revitalisering of vervanging noodzakelijk is. De verwachting is dat de huidige klimaatveranderingen blijvend zijn waardoor groeiomstandigheden voor boomsoorten

zoals fijnspar en Japanse lariks verder zullen verslechteren. Om de bossen te behouden moeten er maatregelen genomen worden om het verlies aan bosareaal te voorkomen en de bestaande opstanden om te vormen voor een klimaatbestendige toekomst.”

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang(en). De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

“Alternatieve locatie: De voorgenomen werkzaamheden zijn specifiek gericht op het projectgebied om het bos te herstellen en klimaatbestendig te maken. Werkzaamheden op een alternatieve locatie zullen niet het gewenste effect op het gebied hebben. Zodoende zijn werkzaamheden op een alternatieve locatie niet geschikt om de beoogde doelen te behalen.

Alternatieve werkwijze: De in dit activiteitenplan beschreven werkwijze is geoptimaliseerd voor de aanwezige beschermde soorten levendbarende hagedis, eekhoorn, das, ringslang, hazelworm, boomkikker en heikikker. Zo worden de werkzaamheden dermate gepland dat ze worden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode, zodat individuele dieren geen of minimale verstoring ondervinden.

Alternatieve planning: Zoals in dit activiteitenplan beschreven, worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode voor levendbarende hagedis, eekhoorn, das, ringslang, hazelworm, boomkikker en heikikker. Daarmee is de planning van de werkzaamheden geoptimaliseerd voor de aanwezige beschermde soorten. Een alternatieve planning heeft daarom een grotere kans op negatieve effecten op de aanwezige soorten.”

Door buiten de kwetsbare periode van de betrokken soorten te werken, verblijfplaatsen van soorten zoveel mogelijk te behouden en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht oog van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Heikikker

In Nederland komt de heikikker in alle provincies voor, met uitzondering van Flevoland (BIJ12). De soort heeft in de rode lijst de status ‘thans niet bedreigd’. De landelijke trend van deze soort lijkt stabiel (Ravon, 2025). De heikikker is een algemene soort die sinds 1997 niet verder afneemt. De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig (clo, 2022).

Vooraf de verspreid in het gebied voorkomende vennen, veentjes, poelen en (natte) heideterreinen vormen belangrijke leefgebieden van amfibieën en reptielen. Met name de grote aaneengesloten natte heideterreinen van het Wapserveld en Doldersummer Veld en ook het Leggelderveld zijn van groot belang voor deze diersoorten.

De te verwachten soorten op het perceel komen in grotere aantallen voor in het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de soorten. Tijdens de werkzaamheden blijven voortplantingswateren en zomerverblijfplaatsen voor de aanwezige amfibieën en reptielen onaangetast. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt

voorkomen dat dieren met de werkzaamheden worden gedood of verstoord. Er worden daarom geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de heikikker verwacht.

Boomkikker

De soort was ooit ruim verspreid, maar is sterk achteruitgegaan, met een dieptepunt rond 1990. De laatste jaren treedt herstel op door uitvoering van natuurontwikkelingsmaatregelen in de vorm van het herstellen van poelen of de aanleg en verbetering van het landhabitat. De laatste jaren lijkt er sprake van een sterke toename van de aantallen van de soort (Ravon, 2025). Door beschermingsmaatregelen, waaronder uitzettingen in Drenthe, Fryslân en Overijssel, nemen de aantallen sinds 1997 weer toe. In de Achterhoek zijn boomkikkers niet uitgezet, maar zijn veel poelen hersteld en nieuwe poelen aangelegd. Ook hier is de boomkikker sterk in aantal toegenomen. De staat van instandhouding is matig ongunstig (clo, 2022).

Voorals de verspreid in het gebied voorkomende vennen, veentjes, poelen en (natte) heideterreinen vormen belangrijke leefgebieden van amfibieën en reptielen. Met name de grote aaneengesloten natte heideterreinen van het Wapserveld en Doldersummer Veld en ook het Leggelderveld zijn van groot belang voor deze diersoorten.

De te verwachten soorten op het perceel komen in grotere aantallen voor in het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de soorten. Tijdens de werkzaamheden blijven voortplantingswateren en zomerverblijfplaatsen voor de aanwezige amfibieën en reptielen onaangetast. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dieren met de werkzaamheden worden gedood of verstoord. Daarnaast wordt in de toekomstige situatie het leefgebied van de boomkikker verbeterd. Er worden daarom geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van boomkikker verwacht.

Das

Das is een soort die verspreid over de oostelijke helft van Nederland voorkomt. De das was zo'n 50 jaar geleden zo goed als verdwenen uit Nederland. Onder andere doordat de jacht op de das is afgeschaft is sinds de jaren 60 de populatie toegenomen (dassenwerkgroep Drenthe). Ondanks de toename is als gevolg van de bevolkingsgroei en welvaart veel leefgebied verloren gegaan of versnipperd geraakt (Das & Boom). De staat van instandhouding van de das is dan ook onbekend.

De das komt in grotere aantallen voor in de bossen van het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de soorten. Tijdens de werkzaamheden blijft de burcht intact en worden maatregelen genomen om de functionaliteit ervan te waarborgen. Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van das verwacht.

Eekhoorn

Eekhoorn is een soort die verspreid over Nederland voorkomt. De verspreiding van de eekhoorn in Nederland neemt nog altijd toe als gevolg van bosuitbreiding, uitzettingen in het westen van het land en kolonisatie van bossen in de provincie Flevoland, die met het ouder worden steeds geschikter worden voor de eekhoorn. Plaatselijk is er echter ook sprake van een afname als gevolg van versnippering binnen kleinere boscomplexen (NDFF, 2025).

De eekhoorn komt in grotere aantallen voor in de bossen van het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de soorten. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat de eekhoorn verspreid over de omgeving van het werkgebied voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen. Voor de eekhoorn zijn alternatieve

kasten aangebracht in het aangrenzende bos en wordt buiten de kwetsbare periode gewerkt. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dieren met de werkzaamheden worden gedood of verstoord.

Hazelworm

Hazelwormen komen met uitzondering van Zeeland in alle provincies van Nederland voor. De soort heeft in de rode lijst de status 'thans niet bedreigd' waarbij de laatste jaren een matige toename te zien is in aantallen (Ravon, 2025).

Voorals de verspreid in het gebied voorkomende (natte) heideterreinen vormen belangrijke leefgebieden van de hazelworm. Met name de grote aaneengesloten natte heideterreinen van het Wapserveld en Doldersummer Veld en ook het Leggelderveld zijn van groot belang voor deze soort.

De hazelworm komt op het perceel in grotere aantallen voor in het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de hazelworm. Tijdens de werkzaamheden blijven voortplantingswateren en zomerverblijfplaatsen voor de aanwezige hazelworm onaangetast. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dieren met de werkzaamheden worden gedood of verstoord. Er worden dan ook geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van hazelworm verwacht.

Ringslang

De belangrijkste populaties van de ringslang bevinden zich in Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland. De ringslang heeft in de rode lijst de status 'kwetsbaar'. De langjarige trend in aantallen van de soort is stabiel, maar de laatste 12 jaar lijkt er sprake te zijn van een matige afname (Ravon, 2025).

Voorals de verspreid in het gebied voorkomende vennen, veentjes, poelen en (natte) heideterreinen vormen belangrijke leefgebieden van de ringslang. Met name de grote aaneengesloten natte heideterreinen van het Wapserveld en Doldersummer Veld en ook het Leggelderveld zijn van groot belang voor deze soort.

De te verwachten soorten op het perceel komen in grotere aantallen voor in het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de ringslang. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dieren met de werkzaamheden worden gedood of verstoord. Er worden dan ook geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van ringslang verwacht.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is de meest algemeen voorkomende reptielensoort in Nederland (BIJ12). De levendbarende hagedis heeft in de rode lijst de status 'gevoelig' en neemt de laatste jaren sterk af in aantallen (Ravon, 2025).

Voorals de verspreid in het gebied voorkomende vennen, veentjes, poelen en (natte) heideterreinen vormen belangrijke leefgebieden van de levendbarende hagedis. Met name de grote aaneengesloten natte heideterreinen van het Wapserveld en Doldersummer Veld en ook het Leggelderveld zijn van groot belang voor deze soort.

De te verwachten soorten op het perceel komen in grotere aantallen voor in het direct aangrenzende Natura-2000 gebied. Het perceel vormt hooguit een zeer klein onderdeel van het totale leefgebied van de levendbarende hagedis. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat dieren

met de werkzaamheden worden gedood of verstoord. Er worden dan ook geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de levendbarende hagedis verwacht.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.